

Donostian, 1995eko urtarrilaren 27an

Haritschelhar, J., euskaltzainburua
 Lekuona, J.M., euskaltzainburuordea
 Knörr, E., idazkaria
 Arana, J.A., diruzaina
 Altuna, P.
 Azkarate, M.
 Charritton, P.
 Davant, J.L.
 Diharce, X.
 Irigoien, A.
 Kintana, X.
 Krutwig, F.
 Larre, E.
 Oihartzabal, B.
 Ondarra, P.
 Peillen, Tx.
 Salaburu, P.
 San Martin, J.
 Sarasola, I.
 Satrustegi, J.M.
 Villasante, L.

Lizundia, J.L., idazkariordea
 Zearreta, J.J., ekonomi eragilea

Donostian, Gipuzkoako Diputazioaren jauregian, 1995eko urtarrilaren 27an, goizeko 10etan, bildu da Euskaltzaindia aldameneko lerrokadan aipatzen diren kideak bertan zirela. P. Zabaletak bere ezin etorria adierazi du.

Agiria

Abenduko agiria onartu da, A. Irigoien eta X. Kintana jaunen oharrak jaso ondoren.

A.M. Labaien (1898-1994)

Juan San Martinek irakurri du Antonio Maria Labaieni buruzko bere txostena. Eskola urteak eta goi-mailako ikasketak azaldu ondoren, Labaien jaunak gatzetandik izan zuen literaturarako isuria gogorarazi du: besteak beste, Donostiako udal saria 20 urterekin irabazi zuen, *Txinparta buruzagi* komediaz. Teatroaren alorrean egile ez ezik, eragile ere izan

zela esan du. Adibidez, *Antzerti* aldizkaria sortu zuen, 1932an. Garaiko idazleekiko harremanez mintzatu da hizlaria gero. Lizardirekin eta Orixerekin bereziki Labaienek izan zituen loturak aipatu ditu, bai eta Orixeren *Euskaldunak* poemaren argitalpen laburtua ere (1950). Bestelako lanak ere ekarri ditu gogora Juan San Martinek: *Elizanbururen biografia* (1978), *Euskararen batasunari buruzko gogoeta-liburua* (1984), e.a. Euskaltzainak bere herrian izan zituen karguak ere oroitarazi ditu: zinegotzia, 1931 an, eta, alkatea, bi urte geroago.

Euskara Batuko batzordea

Batzorde idazkaria den P. Salaburuk egin du, bestetan bezala, egungo batzarrerara ekarri diren txostenen aurkezpena. *Hitz elkartuen osaera eta idazkera* izenekoia izan da lehenbiziko erabakizuna. Euskaltzaindiak aurretik onarturiko proposamen bera da, salbu elkarteko lehen osagaiak *-ia* amaiera duenean; kasu horretan *-a* bokalarekin nahiz gabe idatzi ahalko da. Adibidez, *biologia azterketa* eta *biologi azterketa*, biak izango dira zilegi. X. Kintanak *basa-*, *ber-*, *bir-* aurrizkiak aipatzea eskatu du. Horietaz eta giza eta sasi osagaietz eztabaidatu da. Eratze berrietan, *giza eskubideak* eta beste bereiz idazten direnez, *basa* eta *sasi* berdin idaztea dirudi egokien. Hala onartu da. E. Knörrek eta J.L. Lizundiak egin dute zuzenketa bat onomastika eremuko adibideaz. *Euskal Herria* izena ere izan da une batez eztabaidagai. X. Kintanaren ustez. Euskaltzaindiak ez luke *Euskalerr* idazkera bultzatu behar, azken urteotan arrunt gutxiago erabiltzen denez.

Hori eta, hori edo eta horrelakoen idazkera deitzen den txostena aztertu da ondoren. Zenbait euskaltzainek hitz egin dute arazo honetaz eta ingurukoez: *hori dela-ta*; *ikusita eta / ikusita*; *harrituta*, e.a. A. Irigoienek esan du argi gelditu behar duela *hori eta* idazteak ez dakarrela *hori dela eta* idaztea. Txostena aipamen horrekin onartu da aho batez.

-z gero izenekoia ikertu da azkenik. X. Kintanaren aburuz, ez litzateke bereizkuntzarik egin behar, eta *lana eginez gero* idaztea gomendatzen den bezala *honez gero* eta *harez gero* gomendatu beharko litzateke. Gainera, esan du azken 20 urteotan *harez gero* idazle anitzek erabili izan dutela. eta txosten hau eta besteak onartu baino lehen datuak ekartzea eskatu du. P. Salabururen ustez, datuak lehenago eskatu behar dira. M. Azkaratek aditzera eman du corpusak aski garbi erakusten duela proposamenaren oinarri sendoa. Era berean, P. Altunak esan du *honezkero* eta *harrezkero* lexikalizatuak daudela. J.M. Satrustegirentzat bereizkuntzak gutxi dira. Dena dela, laukitik *egun horretaz gero* exenplua kentzea erabaki da, *horretaraz gero* eta abarren aipamena ere egin beharko bailitzateke. Bestalde, erabaki gaia *-z gero* izaki, ez dirudi bidezkoa *-az / -ez gero* auzian sartzea. Txostena onartu da, *egun horretaz gero* adibidea kendurik. X. Kintanak eskatu du kontrako haren iritzia agirian aipatzea.

Aditzoin berezien forma txostena banatu da euskaltzainen artean. Proposamena ohargileei ere helaraziko zaie. Otsailaren 20rako bidali beharko dira oharra. Hauek erabilerari buruzkoak ez, formari buruzkoak soilik izango dira, erabakizuna forma baita, eta ez erabilerara.

A.M. Labaienen hutsunea

A.M. Labaienen hutsunea betetzeko hiru izan dira proposatu diren hautagaiak: Adolfo Arejita, Alfonso Irigoienek. Federico Krutwigek, Jose Antonio Aranek eta Pierre Charrittonek aurkeztua; Patxi Goenaga, Patxi Altunak, Miren

Azkaratek, Juan M. Lekuonak eta Beñat Oihartzabalek aurkeztua; eta Jose Luis Alvarez Enparantza, *Txillardegi*, Patxi Zabaletak, Tx. Peillenek eta X. Kintanak aurkeztua.

X. Kintanak Alvarez Enparantza jaunak prentsako gutun baten bidez adieraziagatik bere kezka agertu du; gutun horretan ez zuela hautagaia izan nahi esan zuen. Kintana jaunarentzat ez da gisa norberaren borondatearen kontra hautagai bat aurkeztea. E. Knörren iritziz, Arautegiak edo Barne-Erregelek esan beharko lukete hori. Aldiz, A. Irigoienentzat, hautagaia aurkezturik badago, bozkatu behar da. M. Azkaratek esan du Erakundearen eta interesatuaren izen ona dela jokoan eta hobe proposamena erretiratzea. Azkenean, Alvarez Enparantzaren aurkezleatariko bik, hots, Xabier Kintanak eta Txomin Peillenek, kandidatura hori baztertzea erabaki dute izkribuz. Jose Antonio Arana Martijak, Patxi Zabaletaren botu-ahala duenak, erabaki horrekiko adostasuna agertu du.

Bozketa hasi aitzin Ibon Sarasolak aldegin du, botu-ahala P. Salabururi utzirik. Esan bezala, P. Zabaletarena J.A. Aranak du.

Hauxe izan da bozketaren emaitza:

P. Goenagak: 14.

A. Arejitak: 5.

Zuriz: 3.

Hortaz, P. Goenaga hautatu da euskaltzain. Barne erregelek 43. artikuluan diotena beteaz, idazkariak hautapena jakinaraziko dio ofizialki. Hilabeteko epea izango du Goenaga jaunak bere baiezkoa emateko, eta zortzi hilabetekoa, sarrera hitzaldia egiteko.

Eskuartekoak

Azkue Bibliotekan 1994ko abenduan sartu argitalpenen katalogoa aurkeztu du J.A. Arana jaunak. Guztira 136 izan dira liburu eta aldizkariak.

Juan Jose Zearreta ekonomi eragileak euskaltzain osoei azken egunetan egindako ordainketen berri eman du. Eskatu den maileguari esker gizabana-koekiko zor guztiak laster kitatuko direla esan du.

Euskaltzainburuak adierazi du Sabino Arana Fundazioak Kultura alorreko Saria Euskaltzaindiari ematea erabaki duela. Ekitaldia Bilboko Filarmonia Elkartearen izango da, urtarrilaren 29an, igandez.

Arratsaldeko ekitaldia, Gipuzkoako urrezko domina jasotzekoa, 5etan hasiko dela gogoraraziz, amaitutzat eman du batzarra J. Haritschelhar jaunak.

Jean Haritschelhar,
euskaltzainburua

Endrike Knörr,
idazkaria